

- 18 / 3 - 1999 (B.Z.)

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1999 (*)

15 JULI 1999

VOORSTEL

**tot oprichting van een parlementaire
onderzoekscommissie belast met een
onderzoek van de Belgische vlees-, zuivel-
en eierproductie en naar de
politieke verantwoordelijkheden
in het licht van de
zogenaamde «dioxinecrisis»**

VOORSTEL

**tot instelling van een parlementaire
onderzoekscommissie belast met het
onderzoek naar de wijze waarop de zoge-
naamde «dioxinecrisis» aangepakt werd en
meer bepaald naar de rol die de verschillende
beleidsverantwoordelijken en
bepaalde leden van de
oppositie er in speelden**

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING (1)**

**UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Yvan MAYEUR** EN
MEVROUW **Els VAN WEERT****

(1) Samenstelling van de commissie : zie blz. 2

Zie:

- 18 - 1999 (B.Z.) :

- Nr. 1 : Voorstel van de heren Renaat Landuyt, Geert Bourgeois, Claude Eerdekens, Jef Tavernier, Stefaan De Clerck, Hugo Coveliers, Didier Reynders en mevrouw Joëlle Milquet.
- Nr. 2 : Amendement.

- 17 - 1999 (B.Z.) :

- Nr. 1 : Voorstel van de heer Gerolf Annemans.

(*) Eerste zitting van de 50ste zittingsperiode

- 18 / 3 - 1999 (S.E.)

Chambre des représentants de Belgique

SESSION EXTRAORDINAIRE 1999 (*)

15 JUILLET 1999

PROPOSITION

**visant à instituer une commission d'enquête
parlementaire chargée d'étudier l'organisa-
tion de la production de viande, de produits
laitiers et d'oeufs en Belgique
et de déterminer les responsabilités politi-
ques dans le cadre de la crise
de la dioxine**

PROPOSITION

**visant à instituer une commission d'enquête
parlementaire chargée d'enquêter sur la
manière dont les pouvoirs publics belges ont
réagi à la «crise de la dioxine» et, en particu-
lier, sur le rôle que les différents
responsables politiques et certains membres
de l'opposition ont joué
en la matière**

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA
SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET
DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ (1)**

**PAR
M. **Yvan MAYEUR** ET
MME **Els VAN WEERT****

(1) Composition de la commission : voir p. 2

Voir:

- 18 - 1999 (S.E.) :

- N° 1 : Proposition de MM. Renaat Landuyt, Geert Bourgeois, Claude Eerdekens, Jef Tavernier, Stefaan De Clerck, Hugo Coveliers, Didier Reynders et Mme Joëlle Milquet.
- N° 2 : Amendement.

- 17 - 1999 (S.E.) :

- N° 1 : Proposition de M. Gerolf Annemans.

(*) Première session de la 50ème législature

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze voorstellen besproken tijdens haar vergadering van 14 juli 1999.

I. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Gerolf Annemans (VB) onderstreept dat het voor hem het belangrijkste is dat een onderzoekscommissie wordt ingesteld.

Hij merkt op dat de twee ter bespreking voorliggende wetsvoorstellen, op een aantal details na zoals bijvoorbeeld het aantal leden, sterk op elkaar lijken. Aldus stelt het voorstel nr. 17 een commissie van 11 leden in, terwijl het voorstel nr. 18 er een van 15 leden instelt. De heer Annemans stelt zelfs voor het aantal leden op 16 te brengen.

Hij pleit ervoor dat aan de onderzoekscommissie het ruimst mogelijke mandaat wordt verleend.

Ook *mevrouw Yolande Avontroodt (VLD)* wijst op de grote gelijkenis tussen de twee wetsvoorstellen ; ze verschillen in feite alleen van elkaar door de in de memorie van toelichting ontwikkelde argumenten.

Zo geeft de memorie van toelichting van het wetsvoorstel nr. 18 een ruimere definitie van de diverse punten waarover de op te richten onderzoekscommissie zich zal moeten uitspreken.

Een ander verschil ligt hem in het aantal leden waaruit die commissie zal zijn samengesteld.

Tot slot bepaalt het wetsvoorstel nr. 18 dat de onderzoekscommissie binnen zes maanden na haar installatie verslag uitbrengt aan de Kamer, terwijl het wetsvoorstel nr. 17 een termijn van acht maanden voorstelt.

(1) Samenstelling van de commissie / Composition de la commission :
Voorzitter / Président : Jef Valkeniers

A. — Vaste leden / Titulaires :

V.L.D.	Yolande Avontroodt, Maggie De Block, Etienne de Groot.
C.V.P.	Hubert Brouns, Luc Goutry, Dirk Pieters.
AGALEV-ECOLO	Thierry Detienne, Peter Vanhoutte.
PS	Yvan Mayeur, Maggy Yerna.
PRLFDF	Robert Denis, Philippe Seghin.
VLAAMS BLOK	Koen Bultinck, Guy D'haeseleer.
SP	Peter Vanvelthoven.
PSC	Luc Paque.
VU&ID	Els Van Weert.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les présentes propositions au cours de sa réunion du 14 juillet 1999.

I. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Gerolf Annemans (VB) souligne que l'objectif le plus important pour lui est qu'une commission d'enquête soit instaurée.

Il fait remarquer que les deux propositions à l'examen sont en grande partie similaires, à l'exception de quelques détails tels que par exemple le nombre de membres. Ainsi, la proposition n°17 instaure une commission de 11 membres alors que la proposition n°18 instaure une commission de 15 membres. M. Annemans propose même de porter à 16 le nombre de membres.

Il plaide pour que la commission d'enquête soit dotée d'un mandat le plus large possible.

Mme Yolande Avontroodt (VLD) souligne également la grande similitude entre les deux propositions qui ne diffèrent, en fait, que dans les arguments avancés dans l'exposé des motifs.

Ainsi, l'exposé des motifs de la proposition n°18 définit plus largement les différents points sur lesquels la future commission d'enquête devra se prononcer.

Une autre différence se situe au niveau du nombre des membres qui composeront cette commission.

Enfin, la proposition n°18 stipule que la commission d'enquête fera rapport à la Chambre dans les six mois de son installation alors que la proposition n°17 propose un délai de huit mois.

B. — Plaatsvervangers / Suppléants :

Filip Anthuenis, Pierre Chevalier, Bart Somers, Jef Valkeniers.
Jo Vandeurzen, N., N., N.
Anne-Marie Descheemaeker, Michèle Gilkinet, Simonne Leen.
N., N., N.
Daniel Baquelaine, Denis D'hondt, Jacqueline Herzet.
N., N., N.
Hans Bonte, Renaat Landuyt.
Joëlle Milquet, N..
Frieda Brepoels, Annemie Van de Casteele.

De heer Brouns (CVP) stelt dat in het voorstel nr. 18 de rol van de media en de Europese instanties niet werd opgenomen.

Hij vraagt in het verslag zeer uitdrukkelijk dat de in de tekst opgenomen lijst met vragen niet limitatief is. In elke fase van het onderzoek zal die lijst moeten kunnen worden aangevuld en de commissie zal alle instanties moeten kunnen horen die ze nuttig acht.

De heer Lode Vanoost (Agalev-Ecolo) is eveneens van mening dat de memorie van toelichting van het wetsvoorstel nr. 18 te vaag is; hij verklaart zich bereid te debatteren over de precieze taken van de toekomstige onderzoekscommissie.

Mevrouw Annemie Van de Casteele (VU-ID) brengt het probleem ter sprake van de gemeenschapsbevoegdheden. Tijdens de dioxine-crisis zijn immers problemen in verband met de bevoegdheden van de gewesten en de gemeenschappen aan de oppervlakte getreden, onder meer wat de afvalverwerking betreft.

Zij vraagt zich af hoe de toekomstige commissie onderzoek zal kunnen doen binnen de bevoegdheids-sfeer van de gewesten en gemeenschappen. Die laatste zullen het beslist niet op prijs stellen dat de federale overheid zich in hun bevoegdheden mengt. De spreekster pleit ervoor dat het parlementair onderzoek kan worden verricht met inachtneming van de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden.

De conclusies van de onderzoekscommissie zullen hoe dan ook moeten worden bezorgd aan de andere bevoegdheidsniveaus die met dezelfde problemen worden geconfronteerd.

De heer Jef Valkeniers (VLD) meent dat wanneer wordt bepaald dat de commissie alle instanties zal kunnen raadplegen die ze nodig acht, met inbegrip van de Europese instanties, het vanzelf spreekt dat ze ook de gewest- en gemeenschapsinstanties zal kunnen horen.

Als de gewesten en gemeenschappen de materie bovendien voldoende belangrijk achten, kan niets hen beletten op hun niveau een onderzoekscommissie in te stellen.

De heer Lode Vanoost (Agalev-Ecolo) herinnert eraan dat het parlementair onderzoek in hoofdzaak betrekking zal hebben op de feiten die zich op federaal niveau hebben voorgedaan. Het staat aan de gewesten en gemeenschappen daaruit hun eigen conclusies te trekken.

Het ware ongepast nu al te bepalen dat de onderzoekscommissie de gewesten en gemeenschappen zal kunnen oproepen.

M. Hubert Brouns (CVP) fait observer qu'il n'a pas été fait mention du rôle des médias et des institutions européennes dans la proposition n° 18.

Il demande qu'il soit précisé clairement dans le rapport que la liste des questions figurant dans le texte n'est pas limitative. A tout moment de l'enquête, cette liste devra pouvoir être complétée et la commission devra pouvoir entendre toutes les instances qu'elle jugera utile d'entendre.

M. Lode Vanoost (Agalev-Ecolo) est également d'avis que l'exposé des motifs de la proposition n°18 est trop vague; il se déclare prêt à débattre des missions précises de la future commission d'enquête.

Mme Annemie Van de Casteele (VU-ID) soulève le problème des compétences communautaires. En effet, pendant la crise de la dioxine, des problèmes relevant des compétences des Régions et des Communautés sont apparus, notamment en ce qui concerne le traitement des déchets.

Elle se demande de quelle manière la future commission pourra enquêter dans le champ de compétences des Régions et des Communautés. Ces dernières ne se réjouiront certainement pas de voir le pouvoir fédéral s'immiscer dans leurs compétences. L'intervenante plaide pour que l'enquête parlementaire puisse se faire dans le respect des compétences régionales et communautaires.

Quoi qu'il en soit, il conviendra de transmettre les conclusions de la commission d'enquête aux autres niveaux de pouvoir qui sont confrontés aux mêmes problèmes.

M. Jef Valkeniers (VLD) estime que s'il est prévu que la commission pourra consulter toutes les instances qu'elle jugera utile d'entendre, en ce compris les instances européennes, il va de soi qu'elle pourra également entendre les instances régionales et communautaires.

En outre, si les Régions et les Communautés estiment le sujet assez important, rien ne les empêche d'instaurer une commission d'enquête à leur niveau.

M. Lode Vanoost (Agalev-Ecolo) rappelle que l'enquête parlementaire portera essentiellement sur les faits qui se sont déroulés au niveau fédéral. Il appartient aux Régions et Communautés d'en tirer leurs propres conclusions.

Il ne serait pas correct de déterminer dès à présent que la commission d'enquête pourra convoquer les Régions et Communautés.

II. — BESPREKING VAN DE ARTIKEL EN STEMMINGEN

A. Wetsvoorstel nr. 17/1

Artikel 1 en bijgevolg het wetsvoorstel nr. 17/1 worden verworpen met 12 tegen 2 stemmen.

B. Wetsvoorstel nr. 18/1

Artikel 1

De heer Robert Denis (PRL-FDF) verwijst naar de term «vergiftiging» in punt 1 van artikel 1 en artikel 2. Aangezien er geen dioxinevergiftiging is opgetreden, stelt hij voor dat woord te vervangen door het woord «besmetting».

Mevrouw Yolande Avontroodt (VLD) werpt tegen dat de kippen wel degelijk door dioxine werden vergiftigd.

De commissie is het eens met het voorstel van de heer Denis.

*
* *

Artikel 1, zoals gewijzigd, wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

De heren Guy D'Haeseleer en Koen Bultinck (VB) dienen een amendement nr. 1 in (Stuk nr. 18/2) dat bepaalt dat de onderzoekscommissie uit 16 in plaats van uit 15 leden zal zijn samengesteld.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 11 tegen 2 stemmen en 1 onthouding.

Artikel 3 wordt aangenomen met 12 tegen 2 stemmen.

Art. 4

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt en het wordt eenparig aangenomen.

II. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

A. Proposition n°17/1

L'article 1er et par conséquent la proposition n°17/1 sont rejetés par 12 voix contre 2.

B. Proposition n°18/1

Art. 1er

M. Robert Denis (PRL-FDF) se réfère au terme «empoisonnement» au point 1 de l'article 1er et de l'article 2. Etant donné qu'il n'y a pas eu empoisonnement à la dioxine, il propose de remplacer ce mot par le mot «contamination».

Mme Yolande Avontroodt (VLD) réplique que les poulets ont bien été empoisonnés par la dioxine.

La commission se rallie à la proposition de M. Denis.

*
* *

L'article 1er, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Article 2

Cet article n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Article 3

MM. Guy D'Haeseleer et Koen Bultinck (VB) déposent un amendement n°1 (Doc. n°18/2) qui prévoit que la commission d'enquête sera composée de 16 membres au lieu de 15.

L'amendement n°1 est rejeté par 11 voix contre 2 et une abstention.

L'article 3 est adopté par 12 voix contre 2.

Article 4

Cet article n'appelle aucun commentaire et est adopté à l'unanimité.

Art. 5

Mevrouw Annemie Van de Casteele (VU-ID) merkt op dat het verslag van de onderzoekscommissie wellicht pas in december 1999 zal worden ingediend. Wat zal de regering op grond van de conclusies van de commissie ondernemen, aangezien de eerste minister al heeft aangekondigd dat de regering op zeer korte termijn maatregelen zal nemen om de dioxinecrisis aan te pakken ? Heeft het wel zin een onderzoekscommissie in te stellen als de regering nu al maatregelen treft zonder te wachten op de resultaten van het onderzoek ? Dat zou betekenen dat de commissie alleen zou dienen om de politieke verantwoordelijkheden vast te stellen.

De heer Jef Valkeniers (VLD) vindt dat de regering gelijk heeft snel te willen handelen door spoedmaatregelen te nemen zonder de conclusies van de onderzoekscommissie af te wachten.

De heer Gerolf Annemans (VB) is van mening dat de commissie haar opdracht in alle vrijheid zal moeten kunnen vervullen, zonder rekening te houden met de reeds door de regering getroffen maatregelen. De commissie zal die maatregelen overigens misschien verwerpen.

De heer Lode Vanoost (Agalev-Ecolo) wijst erop dat niets de commissie belet een tussentijds verslag in te dienen.

*
* *

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

Het gehele voorstel wordt eenparig aangenomen.

De voorzitter,

JEF VALKENIERS

De rapporteurs,

YVAN MAYEUR
ELS VAN WEERT

Article 5

Mme Annemie Van de Casteele (VU-ID) fait remarquer que le rapport de la commission d'enquête ne sera probablement déposé qu'au mois de décembre 1999. Que fera le gouvernement sur base des conclusions de la commission dès lors que le Premier ministre a déjà annoncé que le gouvernement allait prendre des mesures à très court terme afin de remédier à la crise de la dioxine ? Cela a-t-il un sens de mettre en place une commission d'enquête si le gouvernement prend déjà des mesures sans attendre les résultats de l'enquête ? Cela signifierait que la commission ne servirait qu'à établir les responsabilités politiques.

M. Jef Valkeniers (VLD) estime que le gouvernement a raison de vouloir agir rapidement en prenant des mesures urgentes sans attendre les conclusions de la commission d'enquête.

M. Gerolf Annemans (VB) est d'avis que la commission devra remplir sa mission en toute liberté, sans tenir compte des mesures déjà prises par le gouvernement. Ces mesures seront d'ailleurs peut-être désapprouvées par la commission.

M. Lode Vanoost (Agalev-Ecolo) souligne que rien n'empêche la commission d'enquête de déposer un rapport intermédiaire.

*
* *

L'article 5 est adopté à l'unanimité.

L'ensemble de la proposition est adopté à l'unanimité.

Le président,

JEF VALKENIERS

Les rapporteurs,

YVAN MAYEUR
ELS VAN WEERT